

Penge, ganske særlig naar der, som det ærede Medlem fra Lejre har udtalt, foruden den Jordværdi, der svares Rente af til Staten, tillige er en anden Værdi, Jordforbedringsværdien, som der svares Købesum for til Sælgeren. Saa vil vi meget let, selv om vi ikke har russiske Forhold, komme ud for en lignende Situation som Russerne ved Landboreformen i 1863, da de ikke forstod, at den Ejendom, de nu kunde faa i Selveje, i Forvejen var deres. Vi kan meget let komme til at staa overfor det, at man om nogle Aarhundreder ikke forstaaer, hvad disse gamle Afgifter egentlig er. Saa vil man tro, at det er Statsafgifter, der uretmæssigt er paalagte i sin Tid, og saa kan Staten komme til at betale en Afløsningssum. Den Slags Ting har vi set før.

Landbrugsministeren (Kr. Pedersen): Det har været en interessant Forhandling, vi har ført i disse Dage, og mange af os er vist i høj Grad tilfredse med, at vi nu endelig er naaet saa vidt, at vi ikke alene kan drøfte et Forslag rent teoretisk, men ogsaa staa overfor den Mulighed, at det kan gennemføres. Alle de Udtalelser, der er faldet om disse Lovforslag, tyder paa, at man fra alle Sider har Villie til at komme hinanden i Møde, saaledes at det kan resultere i noget, som kan bøde paa de Forhold, som disse Forslag tilsigter at bøde paa. Jeg har ikke hørt en eneste Taler, der ikke indrømmede, at Tilstandene er ekstraordinære og er saadanne, at der maa gøres noget. Jeg har faaet Indtrykket af, at alle de ærede Medlemmer, der har haft Ordet, har en stærk Følelse af, at Forholdene er saadanne, at der maa og skal gøres noget, idet vi ellers risikerer, at den Udvikling vi er inde i, fører til Tilstande, som vi alle bagefter kommer til at bøde for og beklage.

Det Spørgsmaal, vi nu behandler, at skaffe Jord til dem, som har ondt ved at komme i Besiddelse deraf, har været under Diskussion i mange Aar. I Aaret 1911 nedsattes der i den Anledning en Landbokommission. Af de Forhandlinger, der førtes om denne Kommissions Nedsættelse, vil man kunne se, at man ventede sig store Resultater af den, og at man fra alle Sider allerede i 1911 var klar over, at der var noget, der hed Jordspørgsmaalet. Jeg var selv i nogle Aar Medlem af den Kommission, men jeg maa rigtignok indrømme, at efter de Forhandlinger, der da blev ført, var der ikke megen Udsigt til, at det skulde lykkes at opnaa Enighed

om Reformer, som i nogen Grad kunde bøde paa de uheldige Forhold, som mange allerede den Gang havde Øje for. Alleerede under Forhandlingerne om Landbokommissionens Nedsættelse blev der gjort opmærksom paa, at der var en Fare ved, at Jorden stadig steg i Værdi, og at denne Værdistigning gik i den private Jordejers Lomme og derved gjorde det vanskeligere for dem, der kom efter, at komme i Besiddelse af Jord. Det er sørgeligt, at der skulde saa ekstraordinære og sørgelige Tilstande til som de nærværende, for at man har kunnet naa saa vidt, at man nu fra alle Sider er enig om, at der maa gøres noget, noget ekstraordinært, kunde man gerne sige. Det kan ikke blive ved at gaa paa samme Maade, som det er gaaet under disse Krigsaar, hvor Udviklingen er resulteret i, at det er saa at sige ganske udelukket, at Folk ude paa Landet, som ikke har andre Penge end dem, de har tjent ved at gaa i Arbejde for andre, kan skaffe sig et selvstændigt Brug.

Tilstanden er i det hele taget saadan, hvad ogsaa Arbejdsløsheden i Byerne og de Bestræbelser, der bliver gjort for at skaffe Boliger i Byerne, viser, at flere og flere Folk rejser til Byerne, medens der bliver færre ude paa Landet. Og samtidig med at Forholdene udvikler sig paa denne Maade, er man dog villig til at indrømme — det er jeg for mit Vedkommende —, at Landbruget er Landets Hovederhverv. Men er Landbruget Landets Hovederhverv, maa det i hvert Fald kunne beskæftige den Ungdom, som fødes paa Landet. Saa maa ikke Tallet paa dem, som beskæftiger sig med Landbrug, blive staaende, medens Fødselsoverskuddet ude fra Landet gaar til Byerne. Dette vilde i det lange Løb føre til, at Landbruget ikke kunde blive ved at staa som Landets Hovederhverv, og det er dog til syvende og sidst fra Jorden, vi faar alle de Værdier, hvoraf vi fremstiller vore Fornødenheder.

De Forslag, der her er forelagte, skal alle ses under een Synsvinkel og i Forbindelse med Lovforslaget om Brug af Jord i offentligt Eje. Man har ogsaa under disse Forhandlinger berørt dette Lovforslag, og fra forskellige Sider er der gjort opmærksom paa, at der maa ske Ændringer i det. Jeg er fuldkommen enig med dem, der har udtalt noget saadant. Man kunde maaske sige, at det dog er ret store Ændringer, man nu ønsker at foretage i dette Lovforslag, i Betragtning af, at det er forelagt i indeværende Samling. Jeg vil dertil sige, at Lovforslaget om